

וע"כ ס"ל דהבירה היא לשכה מוכנת בעזרה, וא"כ שפיר הרמב"ם דפסק כמאן דמתני תרתי וכנ"ל פסק גם בזה כריש לקיש, עיי"ש.

והעיר הרה"ג ר' יצחק ארי' ארליך שליט"א, דלפי דברי החזון איש הנ"ל דריש לקיש לא יליף ממלואים כדמוכח בגמרא לקמן דיליף מסיני, א"כ לא שייך לומר שס"ל דהלשכה היא בעזרה כי יליף ממלואים, אבל עצם הדבר ניתן להאמר לגבי ריב"ל דס"ל דילפינן ממלואים, דהוא יהי' מוכרח לסבור כריש לקיש דהבירה היא לשכה מוכנת בעזרה ודלא כר' יוחנן, והרמב"ם דפסק כריב"ל לגבי ר' יוחנן כאן, שפיר פסק גם שם כריש לקיש דזהו גם שיטת ריב"ל ודלא כר' יוחנן.

★★

בגמ': מהיכא קא ילפת לה ממיילואים וכו'.

ידו"נ להלחט"א, הגאון ר' צבי הכהן זשקובסקי ז"ל בהגהות אמרי מבשר על תוס' הרא"ש עמ"ס יומא (ב' ע"א) מביא שהגאון רבי מנחם זעמבא זצ"ל-ה"ד הסתפק בדיון פרישת כה"ג קודם יום הכיפורים, האם הוי משום קדושת המקום שצריך להכנס לפני ולפנים או משום קדושת היום. ונ"מ למה שאמרו במדרש [ויקרא פכ"א] שאהרון יכול להכנס בשאר ימות השנה לקודש הקדשים, האם יצטרך פרישה עכ"ד.

(ומיש"ב מהמדרש שאהרון יכול להכנס וכו'. הכוונה לדברי הגר"א שלמד כן מהמדרש הנ"ל, וראה מש"כ בס"ד בהגהות לספר חדושי הגרמ"ז סי' י"ג הערות ג' וו' אריכות גדולה בזה). והספק הנ"ל הובא בשם הגרמ"ז זצ"ל גם בספר זכר נפתלי להגר"נ טפלי ז"ל (ד' רלא) ע"ש.

וכתב בספר עבודת היום (סימן א') די"ל דרבי יוחנן וריש לקיש פליגי בספק זה, רבי יוחנן שיליף ממילואים ס"ל דהוי מדין עבודת יום הכיפורים, שצריך הכשר לעבודה על ידי פרישה. וריש לקיש סבירא ליה שהוי מדין שנכנס לפני ולפנים, כמו שאמר זה בנה אב שכל הנכנס למחנה שכינה טעון פרישה. ונ"מ לאהרן בשאר ימות השנה - לרבי יוחנן, לא יצטרך לפרוש, ולריש לקיש יצטרך לפרוש ע"ש באריכות.

★★

והקשה במשנה למלך מדוע שבק הרמב"ם דברי ר' יוחנן דס"ל הכא בגמרא דשריפת הפרה הוי מעלה בעלמא ופסק כריש לקיש דס"ל דילפינן זאת מקרא.

ועוד תגדל הקושיא עפ"מ שהקשו התוס' (ד"ה דרביה) איך פליג ר' יוחנן על ר' ישמעאל שהי' תנא, ותירצו דר' יוחנן ס"ל דהברייתא לקמן (ד ע"א) פליגי על ר' ישמעאל, וגרסי שם לעשות לכפר אלו מעשי יוהכ"פ [ודלא כגירסתינו שם], וא"כ ס"ל דחכמים פליגי על ר' ישמעאל ושפיר ס"ל כוותיהו, עיי"ש. וא"כ איך פסק הרמב"ם כריש לקיש ור' ישמעאל ודלא כר' יוחנן וחכמים.

וכתב דראה דמהר"י קורקוס עמד ע"ז, ותירץ שהרמב"ם הי' גורס בברייתא לקמן כגירסתנו, וע"כ פסק כוותיה. אך עדיין קשה דהרי פליג ר' יוחנן על הברייתא, ואם ס"ל לר' יוחנן דהברייתא ההיא הוי ג"כ ר' ישמעאל וחכמים פליגי עליה ואיהו ס"ל כרבנן, א"כ הדרא קושיא לדוכתה איך פסק הרמב"ם כר' ישמעאל, ונשאר בצריך עיון. עיי"ש.

אמנם באור שמח וכן בחזון איש (סי' ו' ס"ק ב) ועוד כתבו דכל קושית המשנה למלך היא לפי גירסתו בגמרא כאן דהמאן דאמר דפליג על ר' יוחנן הוא ריש לקיש, ושפיר קשה לו דהא קיי"ל כר' יוחנן לגבי דריש לקיש, אבל לגירסתנו בגמרא דהמאן דאמר הוא ר' יהושע בן לוי, שפיר פסק הרמב"ם כוותיה, דהא קיי"ל כר' יהושע בן לוי לגבי ר' יוחנן.

וכתב עוד בחזון איש דעל כרחק דהגירסא ריב"ל היא הגירסא הנכונה, דהלא לקמן מקשה ר"ל לר' יוחנן מהיכא קא ילפת לה ממלואים, אי מה מלואים כל הכתוב בהן מעכב בהן אף הכא נמי כל הכתוב בהן מעכב בהן, וא"כ ריש לקיש לא ס"ל דילפי' ממלואים, וא"כ ע"כ דמאן דמתני' תרתי וס"ל ג"כ דילפינן ממלואים הוא ריב"ל ולא ריש לקיש, עיי"ש.

ועיין עוד באור שמח שם בהלכה א' דיישב הא דפסק הרמב"ם שם דהלשכה שהיו מפרישין הכהן השורף את הפרה היא לשכה מוכנת בעזרה, וזהו כדברי ריש לקיש לעיל (ב ע"א) ודלא כר' יוחנן שם דס"ל דמקום הי' בהר הבית ובירה שמה, דר' יוחנן שם הוא לשיטתו כאן דס"ל דהפרשת הפרה היא מעלה בעלמא ולא ילפינן ממלואים ולכן סגי בהר הבית, אבל ריש לקיש דמתני' תרתי וס"ל דילפינן ממילואים גם להפרשת הכהן השורף את הפרה, א"כ כמו דבמלואים היה במקדש ה"ה כאן דהפרשה צריכה להיות שיהי' במקדש